

KEEMIKKO

*Kemia-lehden pakinoitsija
Keemikko väittää katsovansa
maailman menoa erlenmeyerlasien läpi.
Valkoisen takin alla piilee kuitenkin
monitaitoinen maailmankansalainen,
jolle mikään inhimillinen
ei ole vierasta.*

Isoäidin ikisakset

TIETOKONE JUMITTUU. Sitä osasi jo odottaa. Kone on kohta kolmivuotias ja siten täysin vanhentunut. Kaupasta on haettava uljas uusi malli. Siinä on satoja gigoja enemmän muistia ja hertsejä.

Samalla reissulla on syytä hankkia myös kännykkä. Nykyisen akusta alkaa olla puhti poissa, ja uusi maksaa puhelinta enemmän.

Laitteet menevät yhä nopeammin rikki. Heitämme ne huoletta pois ja ostamme tilalle lisää.

Ennen tavara ei ollut näin hupaa. Isoäiti käytti samaa ompelu- ja kirjoituskonetta koko aikuisikänsä. Kumpaakaan ei juuri tarvinnut huoltaa. Ne toimivat yhtä varmasti päivästä ja vuodesta toiseen.

Isoäidin jälkeenkään kirjoituskone ei päätenyt jätteeksi, kuten taape-roikäinen läppäri, vaan se pääsi arvoiseensa joukkoon Tekniikan museoon.

ENTÄ JOS vähentäisimme kulutusta? Ostaisimme vain todella tarvitsemiamme, kestäviä tuotteita? Onhan se ollut mahdollista isoäidinkin aikaan – miksei se olisi mahdollista nyt?

Saksassa kestävästä tavarosta on jo tullut muotia. Niitä varten on oma tavarataloketjunsä, joka myy kaikkea elintarvikkeista vaatteisiin ja huonekaluihin.

Tavaratalon katalogi sisältää vain

aikain saatossa hyviksi havaittuja tuotteita. Pintamuotia, kertakäyttöesineitä tai halpaa rihkamaa ei luettelosta kannata etsiä.

Kaikki hyvä ei suinkaan ole tehty Saksassa. Jotakin suomalaistakin luettelosta löytää. Jokipiin Pellava on vuodesta 1920 valmistanut VR:lle pyyhkeitä, jotka on nyt kelpuutettu kalliiden mutta kestävien tuotteiden kauppaan.

Pellavapyyhkeiden hinta on suomalainen, mutta mainoksen mukaan ne ovat vastaavasti lähes ikuisia. Trenditietoisien saksalaisen kuluttajan kylpyhuoneessa roikkuukin tätä nykyä käsipyyhkeitä, joissa lukee suomeksi Valtion Rautatiet, eivätkä ne ole lomatkan kulkuneuvosta varastettuja.

SUOMALAISTA PUUKKOA kestävien tavaroiden kaupan katalogiin ei ole huolitettu. Sen sijaan ruotsalaiset ovat onnistuneet myymään sinne Moransa, joka nyt symboloi saksalaisille tasokasta teräasetta.

Toisaalta suomalaista tietotaitoa edustaa käsi käyttöinen halonhalkaisija. Se muistuttaa yksinkertaisuudessaan rautakankea. Sähkökäyttöistä versiota eettisen kuluttajan kaupan hyllyllä ei tietenkään ole.

Suomalaisen huonekaluteollisuuden tuotteet eivät ole päässeet armoitettujen joukkoon. Luettelon sivuilta löytyy kuitenkin mööpeleitä,

jotka muistuttavat ilmiselvästi Billnäsin kirjahyllyjä ja konttorikalusteita.

Huonekaluja myydään Shannon Registrar Co:n tuotemerkillä varustettuina. Mallien kerrotaan olevan peräisin 1800-luvulta. Ohiolainen Shannon myi valmistuslisenssin englantilaiselle Globe Vernickelle vuonna 1896.

Koska maallikko ei erota Shannonia Billnäsisistä, suomalaiselle teollisuudelle voi antaa pisteen. Sitä ei ehkä voi myöntää omaperäisyydestä mutta sentään mallin valmistamisesta. Ainakin huonekalut ovat kestäviä, vaikka niiden suunnittelu kenties onkin tapahtunut Suomesta katsoen Atlantin väärällä puolella.

ISOÄIDIN TYÖKALUISTA katalogiin on otettu muun muassa sakset. Nykyaikaisiin verrattuina ne olivat rasakat eikä niiden ergonomia vastannut moderneja muovisankaisia. Saksimisesta tuli lyhyenkin työpäivän aikana käsiin rakkoja. Kestävät ne kuitenkin olivat.

Muistan aikoinani heittäneeni isoäidin sakset pois, vaikka ne olivat aivan käyttökelpoisessa kunnossa. Saksien saksalaista luettelohintaa katsoessani tiedän tehneeni kalliin virheen. □

Keemikko

Antiikiksi pääsyä toivova